
Postawy Polaków wobec emerytury

Wyniki z badania ilościowego
przeprowadzonego przez Prof. Dominikę Maison

oraz

propozycja zmiany systemu
emerytalnego

Centrum im. Adama Smitha

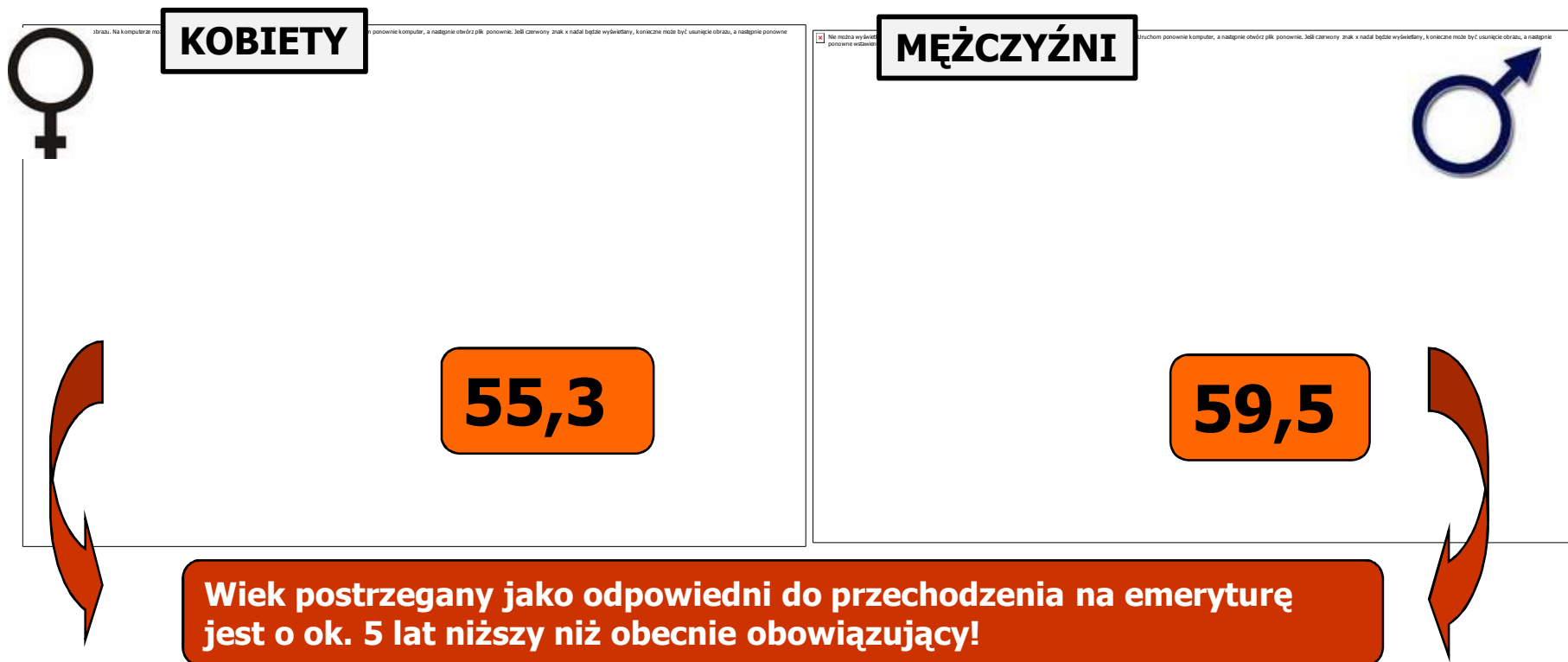

agencja PR
MMT MANAGEMENT

Kiedy na emeryturę? Może jeszcze wcześniej ...

Jaki wiek według Pana/i jest odpowiedni do przechodzenia na emeryturę dla kobiet, a jaki dla mężczyzn?

Zwolennicy wcześniejszej emerytury

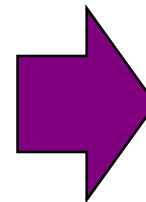
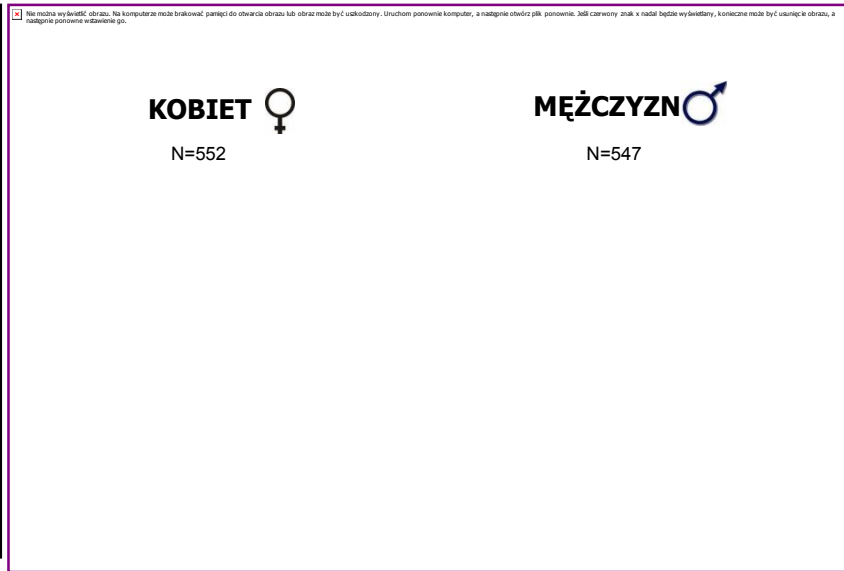
- niezadowoleni ze swojej sytuacji finansowej
- nieposiadający oszczędności
- przekonani, że pieniądze są wyznacznikiem wartości człowieka

Zwolennicy późniejszej emerytury

- najbardziej zadowoleni ze swojej sytuacji finansowej
- posiadający oszczędności
- czerpiący najwięcej satysfakcji z pracy (praca, to więcej niż pieniądze)

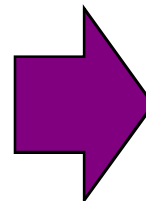
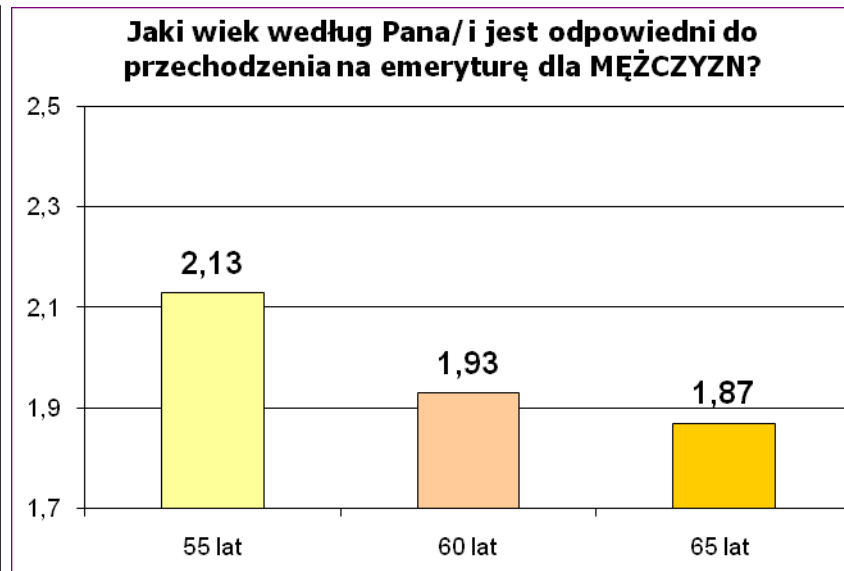
Kiedy na emeryturę? Może jeszcze wcześniej ...

ŚREDNI DOCHÓD NA OSOBĘ

Im mniejszy dochód, tym wcześniej chcą na emeryturę

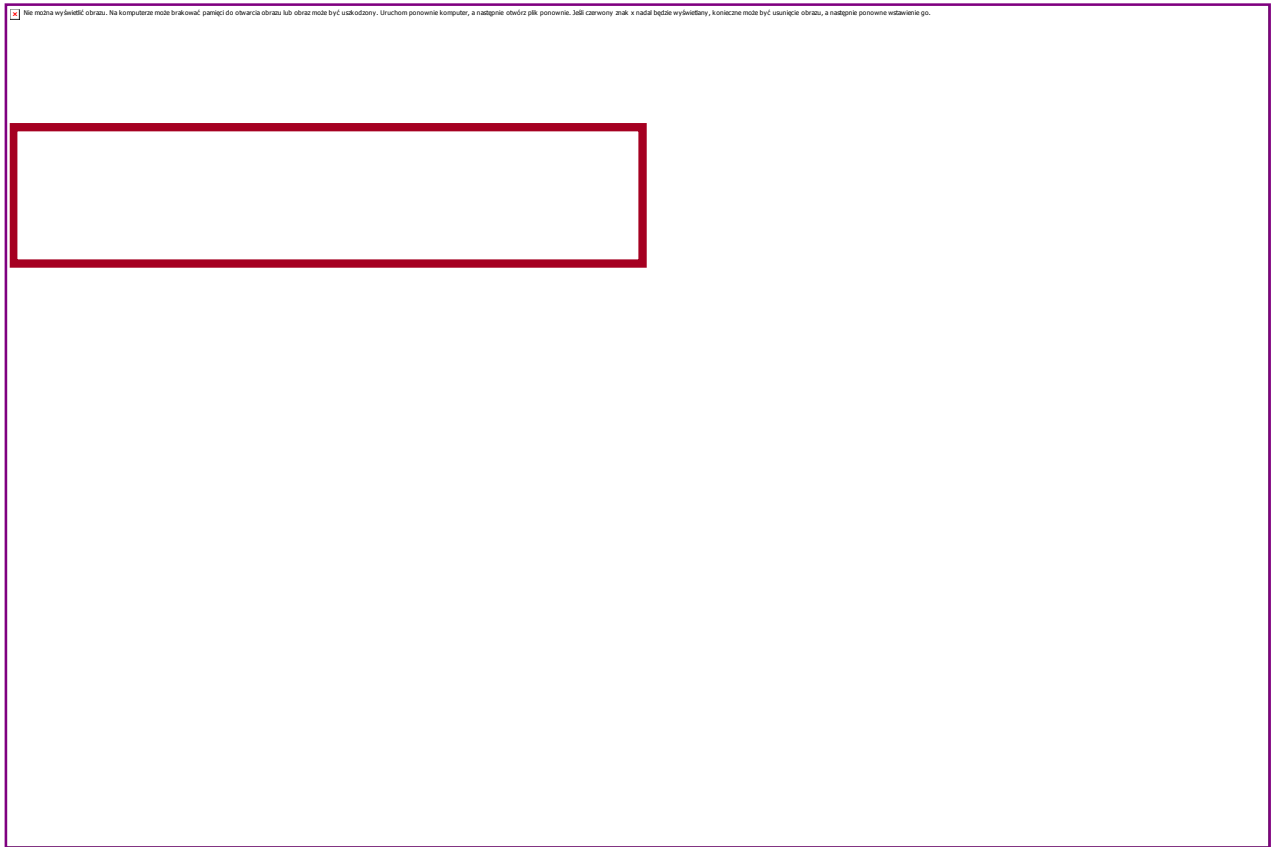
CZAS WOLNY = NIC NIE ROBIĘ*

Im mniej robią w wolnym czasie, tym wcześniej chcą na emeryturę (żeby jeszcze bardziej NIC NIE ROBIĆ)

* Czynniki ten składa się z dwóch odpowiedzi dotyczących spędzania wolnego czasu: „Nic nie robię” oraz „Siedzę pod domem lub sklepem z sąsiadami lub przyjaciółmi.”

Co będzie to będzie, czyli jak Polak przygotowuje się do emerytury?

63,5%
nie
zastanawia
się

Kto się zastanawia częściej?

- **osoby bliżej emerytury**
- **osoby z wyższym wykształceniem**

Praca na emeryturze – kara czy szansa?

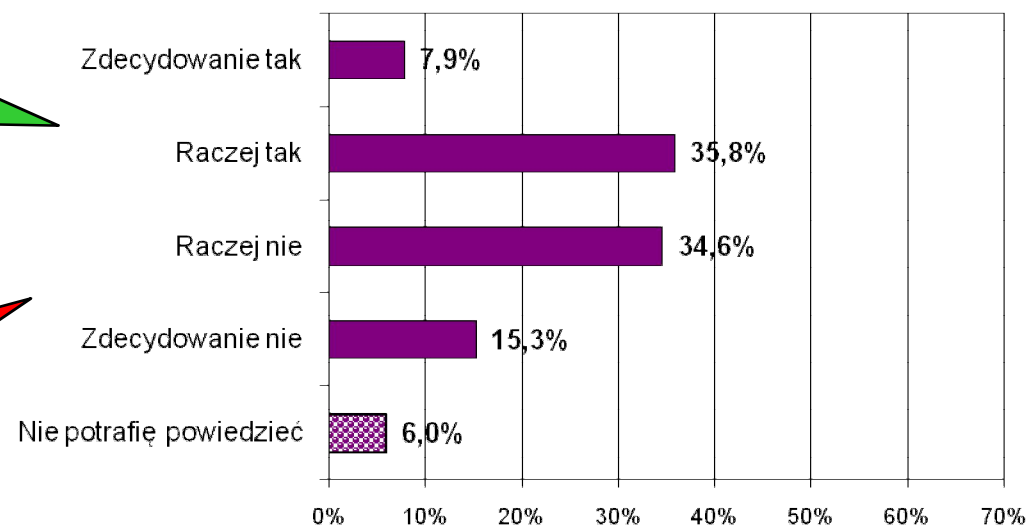
TAK

- postrzegający swoją sytuację finansową jako zdecydowanie lepszą od większości Polaków (36% - „zdecydowanie tak”).

NIE

- najgorzej wykształceni (21% z podstawowym wykształceniem „zdecydowanie nie”)
- najbliższej emerytury

Czy myśli Pan/i, że będąc na emeryturze będzie podejmował/a Pan/i dodatkową pracę?

POSIADANIE OSZCZĘDNOŚCI

nie wpływa na chęć podjęcia pracy na emeryturze!

Kto powinien odpowiadać za sytuację finansową emerytów?

☒ Nie można wyłuszczyć obrazu. Na komputerze może brakować pamięci do odczytu obrazu lub obraz może być uszkodzony. Uruchom ponownie komputer, a następnie otwórz plik ponownie. Jeśli czerwony znak x nadal będzie wyświetlany, konieczne może być usunięcie obrazu, a następnie ponowne wdrożenie go.

72,7%
państwo

- **osoby z wyższym wykształceniem**
- **o mniejszym poczuciu krzywdy**
- **wewnątrzsterowne**

N=600 (osoby przed emeryturą)

Dlaczego (nie) miałbym pracować na emeryturze?

Dlaczego TAK?

- **Dorobić, żeby mieć więcej – 36%** (częściej mężczyźni)
- **Przedłużenie aktywnego życia – 26%** (częściej kobiety)

N=269

Dlaczego NIE?

- **Brak konieczności/ potrzeby – 24%**
- **Jest to czas odpoczynku – 23%** (częściej z wyksz. podst.)
- **Brak chęci do pracy – 14%** (częściej wyksz. zasadnicze zawodowe)

N=314

Wprowadźmy system emerytalny na wzór kanadyjski

Propozycja Centrum im. Adama Smitha

agencja PR
MMT MANAGEMENT

Coraz starsi...

- W Polsce żyje 6,02 mln. osób w tak zwanym wieku poprodukcyjnym. To osoby, które ukończyły wiek emerytalny (dla kobiet 60 lat, dla mężczyzn 65 lat).
- W 2000 roku było ich 5,66 mln. W ostatnich siedmiu latach przybyło ich więc 362 tys. i stanowią one 15,8% wszystkich Polaków (38,1 mln osób).

...coraz krócej pracują

- Emerytów przybywa szybciej niż osób w wieku emerytalnym.
- W 2000 roku ZUS wypłacał 3,36 mln emerytur, a w 2007 4,59 mln. - czyli o 1,23 mln. - to niemal czterokrotnie więcej niż liczba osób, które w tym czasie osiągnęły wiek emerytalny.

Coraz młodszy emeryci

- W 2006 roku kobiety korzystające z emerytur miały średnio 56 lat, a mężczyźni 57,9 lat.
- W UE wiek ten wynosi odpowiednio - 60,4 i 61,4 lat. W Irlandii i Wielkiej Brytanii mężczyźni przechodzą na emeryturę mając ponad 64 lata - pracują więc ponad sześć lat dłużej niż Polacy.
- Mamy w Polsce najniższy w UE odsetek pracujących osób w wieku 55-64 lata. Wynosi on zaledwie 28,1% (średnia w UE to 43,5%.)

Trochę dużo to będzie nas kosztowało

- W roku 2008 ZUS przewidywał, że w latach 2008-2012 fundusz emerytalny (FUS) trzeba będzie dofinansować (w zależności od mniej lub bardziej optymistycznego scenariusza) kwotą wynoszącą od minimum 152,9 mld zł, do maksymalnie 198,6 mld zł. Pogorszenie sytuacji gospodarczej (niższe tempo wzrostu gospodarczego – wzrost bezrobocia – niższe składki ubezpieczeniowe)
- Poza wpływami ze składek emerytalnych budżet będzie musiał dopłacać do emerytur wypłacanych przez ZUS co najmniej 30 mld. zł rocznie.
- Wszystko to razem wzięte grozi nieobliczalnymi konsekwencjami. W końcu kiedyś pętla się zaciśnie.

Skutki akcyzy na pracę

PODWYŻSZANIE AKCYZY NA PRACĘ

OK. 80 PROC. ŁĄCZNEGO PODATKU
NAŁOŻONEGO NA PRACĘ
(ZUS + SKŁADKI + PODATKI)

MNIEJ PRACUJĄCYCH

- ☞ BRAK NOWYCH MIEJSC PRACY
- ☞ PRZENOSZENIE ZAKŁADÓW
- ☞ EMIGRACJA
- ☞ SPOWOLNIENIE GOSPODARCZE
- ☞ KRYZYS DEMOGRAFICZNY

MINIMALIZOWANIE KOSZTÓW PRACY

- ☞ SAMOZATRUDNIENIE
- ☞ PRAWA AUTORSKIE
- ☞ UCIECZKA W GOSPODARKE
NIEREJESTROWANĄ

**EMERYTURA
TYLKO Z
PODATÓW
OD PRACY**

**SPADEK OFICJALNEJ
LICZBY
ZATRUDNIONYCH
I WPŁYWÓW
BUDŻETOWYCH**

PODWYŻSZANIE OPODATKOWANIA PRACY

- ☞ ROSNĄCE WYNAGRODZENIE MINIMALNE
- ☞ PODWYŻSZKA SKŁADKI ZDROWOTNEJ
- ☞ PODWYŻKA AKCYZY, VAT etc.

Propozycja Centrum im. Adama Smitha

- Przekształcenie ZUS w Urząd Emerytalny i zniesienie przymusu ubezpieczenia w OFE
- Wprowadzenie systemu podobnego do **kanadyjskiego modelu emerytalnego** dla wszystkich rozpoczynających pracę i stworzenie możliwości wyboru dla pozostałych pracujących, niezależnie od wieku, stażu pracy etc.

Proponowany przez Centrum system

- Proponujemy system składający się z następujących filarów:
 - **I. Filar** – na wzór kanadyjskiego **Programu Zabezpieczenia Osób Starszych (OAS)**. Po ukończeniu określonego wieku obywatel otrzymuje **równą** emeryturę niezależnie od stażu pracy, **WYŁĄCZNIE Z TYTUŁU WIEKU I OBYWATELSTWA**
 - **II. Filar** – na wzór kanadyjskiego systemu **Zarejestrowane Oszczędnościowe Plany Emerytalne** (*Registered Retirement Savings Plans - RRSP*). II Filar jest **DOBROWOLNY**, wyłącznie dla zainteresowanych osób. Zarejestrowane w nim Towarzystwa Emerytalne muszą stworzyć system wzajemnych ubezpieczeń, który będzie gwarantował wypłatę świadczeń, na wypadek bankructwa, któregoś z nich.
 - **III. Filar** – każdy Obywatel we własnym zakresie. Indywidualne inwestycje.

Kontakty:

- Robert Gwiazdowski, Prezydent CAS,
601-203-443, robert@gwiadowski.pl
- Cezary Kaźmierczak, Partner MMT Management,
Ekspert CAS,
504-212-564, c.kazmierczak@mmt.net.pl
- Dominika Maison, Prezes Domu Badawczego Maison,
Ekspert CAS,
501-129-622, d.maison@maison.pl
- Andrzej Sadowski, Wiceprezydent CAS,
501-601-577, andrzej.sadowski@smith.pl

XX lat Centrum im. Adama Smitha

Pierwszego Niezależnego Instytutu w Polsce
od 19 września 1989 roku

